

14.10.19

Statens forhandlingsutvalg for jordbruksoppjøret
Sonderingsskisse

Nedskalering av melkeproduksjonen

Statens forhandlingsutvalg viser til sluttprotokoll fra jordbruksoppjøret av 16. mai 2019, den videre prosessen mellom partene fra 16. august og teknisk fagrapport av 16. september.

På dette grunnlaget og innhentet oppdatert informasjon, foreslår Statens forhandlingsutvalg følgende opplegg for nedskaleringen av melkeproduksjonen, som følge av bortfall av eksportsubsidier, fra 1. juli 2020.

1. Kvoteåret 2020

- Melkemarkedet reguleres med forholdstall på disponibel kvote etter ordinær prosess, dvs. at Landbruks- og matdepartementet fastsetter forholdstallet etter kvotedrøftinger i november/desember 2019.
- Forholdstallet benyttes på hele kvotemengden. Landbrukspolitikken skal ivareta en rekke hensyn, herunder strukturpolitiske, og disse ivaretas gjennom de løpende ordinære virkemidlene i jordbruksavtalen.
- Landbruks- og matdepartementet gjennomfører en moderat økning av overproduksjonsavgiften fra 1. januar 2020.

2. Kvoteåret 2021

For kvoteåret 2021 etableres det en midlertidig oppkjøpsordning med sikte på å kjøpe ut 40 mill. liter kvote. Resterende behov for nedskalering tas gjennom forholdstallet på disponibel kvote og besluttet i den ordinære kvotedrøftingen i november/desember 2020. Det legges stor vekt på Tines markedsvurderinger.

Midlertidig oppkjøpsordning

- Det etableres en ekstraordinær oppkjøpsordning hvor 80% av kvoten som selges må selges til staten.
- Det tas sikte på å kjøpe opp 40 mill. liter fordelt ut fra produksjonsregionens andel av grunnkvote, for å sikre stabilitet i regional fordeling av melkeproduksjonen, jf. tabell 1.
- Innmelding av salg skjer fra 1. januar 2020. I hver region løper ordningen til regionens fastsatte oppkjøpsvolum er nådd, etter prinsippet "*først til mølla*". Da suspenderes ordningen i produksjonsregionen.
- Pris på kvote solgt til staten deles inn i 4 grupper som vist i tabell 2.
- Ordningen løper maksimalt til 31. mars 2020.

Tabell 1. Fordeling av utkjøp på kvoteregionene. Mill liter.

	Aktiv grunnkvote 2019, mill. liter	Andel grunnkvote	Utkjøp, mill. liter
Østfold/Vestfold	54,3	3,3 %	1,34
Akershus/Oslo	30,5	1,9 %	0,75
Hedmark	93,6	5,8 %	2,30
Oppland	181,7	11,2 %	4,47
Buskerud	35,7	2,2 %	0,88
Telemark	14,9	0,9 %	0,37
Agder	51,1	3,1 %	1,26
Rogaland	290,3	17,8 %	7,14
Hordaland/Sogn og Fjordane	199,0	12,2 %	4,89
Møre og Romsdal	149,1	9,2 %	3,67
Trøndelag	353,3	21,7 %	8,69
Nordland	113,0	6,9 %	2,78
Troms	37,2	2,3 %	0,92
Finnmark	23,0	1,4 %	0,57
Totalt	1626,6	100,0 %	40,00

Partene er enige om å differensiere utkjøpsprisene i 4 grupper som vist i tabell 2.

Tabell 2. Pris på kvote solgt til staten i ekstraordinær oppkjøpsrunde. Kroner per liter.

	Kroner per liter
1 Hedmark, Rogaland, Agder	15,50
2 Oppland, Møre & Romsdal, Trøndelag	14,00
3 Vestland, Nordland, Østfold/Vestfold, Akershus/Oslo	12,50
4 Buskerud, Telemark, Troms, Finnmark	10,00

Finansiering

Partene legger til grunn at det ekstraordinære oppkjøpet medfinansieres med inntil 200 mill. kroner over statsbudsjettet for 2021, og at det resterende beløpet dekkes fra fondet for omsetningsavgift for melk.

Partene vil ta hensyn til det statlige bidraget i oppkjøpsordningen ved finansiering av jordbruksoppjøret i 2020. Det skal ikke stimuleres til annen produksjon som utfordrer markedsbalansen.

3. Kvotåret 2022

Ordinær omsetningsordning for melkekvoter gjeninnføres med virkning for kvotåret 2022.

4. Prisutjevningsordningen

Fra 1. juli 2020 endres prisgruppene i prisutjevningsordningen for melk, og det vil fra dette tidspunktet ikke bli utbetalt eksportsubsidier. Dette innebærer at et beløp i overkant av 70

mill. kroner frigjøres i ordningen. De nye satsene i prisutjevningsordningen fastsettes av Landbruksdirektoratet i juni 2020 etter en åpen høring. Partene mener frigjorte midler bør benyttes til å styrke konkurranseevnen for norsk melk på hjemmemarkedet.